

Сімнадцятий рік минає з дня Чорнобильської трагедії. Тоді усім думалося, що це триватиме декілька місяців. А виявилось – на все життя. І не лише на наше, а й наступних поколінь. Власне, навіки. Яка ситуація нині під залізо-бетонним панциром на четвертому, зруйнованому енергоблоці ЧАЕС? Про це, мабуть, найкраще знає головний інженер проекту співдиректор групи управління проектом плану здійсненнь заходів по об'єкту "Укриття" Валерій КУЛШЕНКО, з яким зустрівся кореспондент "Вісника Чорнобіля".

- На сьогоднішній день всередині об'єкта "Укриття" залишилося близько 95 відсотків ядерного палива, яке знаходилося в реакторі на момент вибуху. Його повна активність складає 19 мільйонів Кюрі, - розповідає Ва-

вимірювань, а також індивідуальні дозові навантаження персоналу об'єкта "Укриття" свідчать, що нині у нас функціонує досить ефективна системи радіаційної безпеки. На промайданчику останнім часом перевищення контрольних рівнів експозиційних доз не зафіксовані. Деякі перевищення спостерігалися під час робіт у приміщеннях "Укриття", де одразу ж проводилася їх дезактивація.

Але нас турбує інше. Внаслідок значної вологості у приміщеннях об'єкту залізобетонні конструкції насичені водою, що призводить до поступового руйнування. Протягом останніх років спостерігається зростання рівня ґрунтових вод, що призводить до підтоплення об'єкта "Укриття", а це, в свою чергу, може призвести до забруднення ґрунтових вод радіонуклідами.

бити його безпечнішим, дозволить проводити там дослідницьку, наукову роботи, зрештою, як ми сподіваємося, звільнить його від киплячої радіоактивної лави.

- Валерію Миколайовичу, будьте ласкаві, детальніше розкажіть про цю арочну конструкцію, яка накріє зруйнований реактор і навіть трубу, що й сьогодні "дихає" радіацією.

- Новий конфаймент захищатиме об'єкт "Укриття" від подальшого руйнування під дією погодних умов, забезпечуватиме захист довкілля у разі випадкового вивільнення радіоактивного пилу через руйнування існуючих нестійких конструкцій. Крім того, будуть створені безпечні умови для демонтажу ослаблених елементів конструкцій та поводження з радіоактивними відходами. Створення його – частина плану SIP, загальна сума якого складає 768 мільйонів доларів США.

Після розгляду і ретельного відбору серед десяти проектних концепцій компанія "Енергоатом" визначила три варіанти, які були функціонально задовільними і прийнятними до виконання з технічної точки зору. Вибір арочної конструкції був спричинений трьома головними факторами – це найбільш ефективний і рентабельний спосіб покриття великої площі, конструкція не спиратиметься на колони або опори, що могло б призвести до зменшення внутрішнього робочого простору. Вона також забезпечить найбільш гнучкий підхід до вирішення проблем, пов'язаних з демонтажем старого "Укриття", та заходами з віддалення відходів. І, нарешті, саму конструкцію можна буде змонтувати на відносно безпечній відстані від четвертого блока і пересунути на рейках на потрібне місце. Це зменшить дози опромінення персоналу, відверне небезпеку, пов'язану з проведенням монтажних робіт над об'єктом "Укриття".

Нова арочна конструкція буде грандіозною. Вона зможе вільно вмістити два футбольних поля та три океанські лайнери завбільшки з "Титанік". Враховуючи довжину - 260 метрів, висоту і ширину - по 100 метрів, будівництво всієї конструкції буде справжнім випробовуванням інженерної думки.

Микола ОГОРОДНИК, кор. "ВЧ"

А що там – у реакторі?

лерій Миколайович. – Щоб контролювати радіаційну безпеку "Укриття", використовуються показники інформаційно-вимірювальної системи "Фініш" та системи контролю "Сигнал". Аналіз сукупності результатів, отриманих протягом останніх семи років зі всіх вимірювальних каналів, свідчить, що ніяких небезпечних реакцій на об'єкті не відбулося.

Однак, варто зазначити, що внаслідок розтріскування лавоподібних паливоутримуючих матеріалів усередині "Укриття" інтенсивно відбувається процес утворення радіоактивного пилу. Зараз його в реакторідесь близько чотирьох тонн.

- А який рівень радіації всередині об'єкта і чи не досить шкідливо та небезпечно працювати поруч?

- Максимальний рівень експозиційної дози всередині "Укриття" складає понад 3500 рентгеногодин. Погодьтеся, уявити важко. Але результати регламентних

- Які заходи проводяться, щоб запобігти ще одній катастрофі?

- Перетворення об'єкта "Укриття" в екологічно безпечну систему, крім заходів, передбачених програмою SIP, включає також вилучення і захоронення ядерного палива. Цей процес триватиме десятки років. А зараз на майданчику "Укриття" ведуться підготовчі роботи зі створення інфраструктури, які передбачають будівництво нового безпечного конфайменту. Уже підготовлено контракт на будівництво санітарного блока на 1430 осіб, проведені інженерно-геодезичні випробовування на майданчику будівництва, розпочаті роботи з підготовки території, розроблено проект і розпочато будівельні роботи зі створення санітарного шлюзу для проходу на робочі місця в четвертому енергоблоці.

Новий проект конфайменту незабаром "накріє" своїм громадям старий саркофаг, зро-